

ՐԼՍՄԻ

Հոգեգուգը աստիճան վե թիւննարիւն. եւ տայիր լիւսմանը սուվերը ինքնաւ. սի հագգընտա մուգատտէմա թանգիմ օլունան նիգամիւսմէ լայնհասը հիւք. միննէ, վե հիւքմ վե թէնֆիդ մատ. տէլերինին մէհքէմէտէ ինքնիմաի գա. իտէսիննէ Տերիսատէթ վե վիւսեաթ. տա պիտաեթ մահքէմէլերի ընյիս. լերինին թահթը ըրասէթլերինտէ օլան մահքէմէլերտէն, վե Տերիսատէթտէ տայիրէյ' հիւքիւմէթլերինտէ պու. լունան մէվգը մէհքէմէլերինտէն վի. ըրին հոգեգուգ իւսմարը իւն պուլու. ըրն իւգէրինէ իսթինաթէն սատըր օ. լան վե տայիրէյի հիւքիւմէթլերինտէ իգամէթ իտէն էշլասա ալէյ' ինտէ մէ. հաքիմը սայիրէյի նիգամիւստէն իթա գըլընան իլամարը, վե Տերիսատէթ. տէ թիւննարիւմ մէհքէմէսի ընյիսի էվ. վէլինին մէհքէմէյի մէգըիւրէյի թէշ. ըրլ իտէն տայիրէլերտէն վիւրիլէն թի. ճարէթ իլամարը իւն պուլուարա տայիր իսթինաթէն սուտուր իտէն, վե տայիրէյի հիւքիւմէթլերինտէ իգամէթ իտէն էշլասա ալէյ' իննէ սայիր մէհա. ըրմի թիւննարիւյի Օսմանիւտէն վի. ըրին իլամարը ինքնաե մէմուր օլմա. լարը մուգարըր օլտուղու կիպի, Տե. ըրիսատէթտէ իլամարը շէրիւնէնին ին. ըրաթը, Տերիսատէթ պիտաեթ մէհքէմէսի ըրասէթլինէ, վե թաշրա. լարտա իլամարը շէրիւնէ վե թիւննա. ըրէնին վե թիւննարէթ իսթինաթ իլամ. լարընը, վե սայիր մէհաքիմի թիւն. ճարիւյի Օսմանիւտէն, տայիրէյի հիւ. ըրմէթլերինտէ մուգիմ էշլասա ալէյ. հինտէ վիւրիլէն իլամարը ինքնաթը տալի վիւսեթ վե իվա վե գաղա մէրքէլերինտէթ պիտաեթ մէհքէ. մէլեր ըուհասատէն ալիտ օլմադ լա. զըմ կէլերէք, մա մաթիւհ Տերիսատ. տէթտէ քեաթիւյի մէհաքիմի շէրի. եւ վե նիգամիւսին չըգան իլամարըն ինքնաթը վաթիւյի ճէսիմէսի, աստիւնէ նէգարէթինտէ պուլունան ինքնա ճէ. միւնէթլինէ միւնհասըր օլմադ. ճիւնէթի իլէ, պուլունարըն վաթիլ ու զէմանի ի. լէ, եօլուլա ինֆուղը գապիլ օլմա. երպ, մէնիյնի վաթիլերտէն պերու թէ. տալիւտէ գալմըշ էլտէ պիր չօգ ի. լամար թուղունտան, պու թէլիւ. ըրաթըն տէթի վե հուհուգը ամմէնին թէսէլիլ իսթիֆասը իլին հէր մահքէ. մէտէն սատըր օլան վե քէնտիւնէ թաա. լիւգ իլէնէն իլամարըն օլ մահքէմէ թարաթընտան ինքնաթը գաիտէսինի թէնսիս իթմէնէ ֆիլիլէն վե մասլա. հաթէն տալի ինթիւնաթը ածիլ կէօ. ըրլտիլիլինէ, վե ինքնայի իլամարը մէ. մուր օլմադ հէյիւնէթլեր, նիգամը մէպ. հուսինտէն հիւքիւմէն 3 սընթ օլուպ, պուլունարըն պիրինիսի պիր նէֆեր ին. ըրա մէմուրու, վե ինքնիսի, միւթէատ. տիտ ինքնա մուսվիլէրի, վե իւլիւնիսի, ինքնա միւսպաշըլարը օլմադընտ պիւնա. էն, էլիւլմ տիվանը ահքեամ իտտէմէ. սի իթլադ օլունան տտէմլեր ինքնա միւ. պուլունարըն նամը վիւրիլի, վե մուլաս. սէսաթը հաղըրէլերի իլիպ օլունուպ, թէպիլը վե ինքնա վաղիլէլերի, ըուհա. սայի մէհաքիմին էվմիլի պուլունարըն վասթը ասըլա իլիպ օլունուպ իւղրէ ին. ըրայի իլամարը իլին ինթանպօլ վե Պէյոդ. լու վե իւսիլտար պիտաեթ մէհքէ. մէլերի իլէ իսթանպօլ թիւննարէթ մէհ. ըէմէսինէ պիրէր ինքնա մէմուրու, վե պու մէմուրարըն ըիֆաթաթընտ պի. ըէր մուսվիլըն էվիլ վիւրիլմէսի: վե ինքնա ճէմիւնէթի իլէ չիւպէսինտէ պու. լունան քէթէպէնին ելին մուսվիլն նամ վե սըֆաթըլա ինքնա մէմուրարը մա. եւթլերինէ թապիւմ իտիլմէսի վե զիւր

օլունան նիգամիւսմէ լայնհասընտա միւնտէրիւ գապիտա ճիւլէսինտէն, վե թապիւնէթի մասլազաթ իգթիգա. սընտան օլտուղու իւղրէ, իշպու ինքնա մէմուրարը, մէնսուպ օլտուղարը մէհ. ըէմէ ընյիսիւրի մանէթինտէ պուլուն. նաճաղարընտան, վեգպիթը մէմուրէ. սինէ հէր ինքնա մէմուրընտ մէրպուլթ օլտուղու մէհքէմէ ընյիսինէ միւրա. ճաաթ իլէմէսի, վե ընյիսին ինքնա. տէն տօլարը Տերիսատէթ վե վիւս. եաթտաթի տէվայիրը ընսիւնէ իլէ մու. իսպաթարթ մէղուն օլմասը մատտէլէ. ըր իլէ Տերիսատէթ մէհաքիմը շէրի. էսի իլամարընտ մուսվիլարը ինքնա. էսինին Տերիսատէթ պիտաեթ մէհ. ըէմէսի ինքնա մէմուրընտ իլամէյի մէ. մուրիւնէթ օլմուսը իտուտուրնտ պիլ իսթիգան իրատէյի բատիյահի շէրէթ միւթալիլ գալմըշ ինքնաթը ինքնաթը իլիպ օլմուրը, վե նիգամիւսմէյի ճէ. տիտին նէշիլինէ գատար տալի ինքնա ճէմիւնէթի նիգամիւսմէսի ահքեամընտ մէրի իլիւնքնա օլմասը մուգարըր պու. լունուլ օլմադը, իլանը քէյիլիւնէթի էպթիտար գըլընտը:

Յունիսնիհանէթինէ գատար ըու. սիա ասքէրի Պուլարիսթանը թալիւ. եւ իտէնէլիւնէն, իմարէթի մէղը. ըրէ իտարէսի ըուսիւլարտան Պուլ. զարարտ տէվր ու թէսիւմ օլունանգ. տըր:

— Իրան տէվէթի թարաթընտան իունան տէվէթի իտարիւնէ նաղըրը Մ. Տէլիւնիւնէ պիրինի իւլթպէտէն պիր գըլթա Շիրի իտարիւն նիշանը ի. թա օլունուլ տուր:

— Պրանսա ճիւլհուրիւնէթինին Տե. ըրիսատէթ սէֆարէթի մասլազաթ իւ. զարը Մ. Մոթիլ օլուն նամգաթ, Պրանսը Մէտաթըրի Մարիթիւմ գուգաթնաթը նըն պիր վաթօրունա ըաքիպէն, տիւն. ըր կիւն գալա թարիլիլէ Տերիսատ. թէ կէլիլ տուր:

— Ալմանիս սէֆարի վե սէֆարէթ մէմուրարը, պու հաթիւ Պիւլիւքտէ. ըտէ Պրանսին իտանսինէ նաղ իտէ. ճէլըրէ:

— Ալմարիս սէֆարէթի միւթէ. զարը Մ. Գօշէթին, տէվէթի Ալիւնէ ի. լէ Ալմարի—Մանար տէվէթի պէյին. տէ հիւնի ընյիսիւնէն աթմասը ուղ. ըունտա ինքնա իտէկէլիլի հիւմէ միւսիսուսէսինէ պիւնէն, էօհտէսինէ Ալմարիս տէվէթի թարաթընտան պա. ընյիլուգ իւնվանը թէվիւն օլունուլ տուր:

— Պէյոդունտա իւնի—շէհիլտէ սա. ըրին ըօղանըն իտտէթիսի ղէրօն գատըն, մէղպուրէ ըօղանըն 300 ի. ըաաան միւթէնալիլ տգչէնիլէ պիր թաթըմ զիգըյմէթ էնքսընը սիւրգաթ իլէտիլի իսպաթը ալէմասընտան նաշի, մէղպուրէ թուլիւլմուլ, վե ֆիլիլ սիւ. գաթը իգրար իթմէսիլէ, հաթընտա թէրէթ թիւպ իտէն մուսվիլէ տէրտէս. թի ինքնա պուլունուլ տուր:

— Ալտըն վիւսեթիլինին ինանէսի, 4 միւսն 600 պին զուրուշա, եանի 46 պին եիւղիւք գալմէնէ պալիլ օլմուլ տուր:

— Էվիլէի կիւն թաթալիլ գապ. ըրիսթանընտ պիր մաթիւլ նաշը պու. լունուլ, վե մաթիւլուլըն, ինքիւնէ մէմուրարընտան թօտօրի օլտուղու ա. լաշըլմը տըր:

— Բուլմէլիլ զարգի վիւսեթի տա. իսիլինտէ քեային թրնօլա—Սէյլէնիտէն պիր ըուսիա ասքէրի մուգիւսը կէլէ. ընք բաղար կիւնիւնտէն պերու Պէօ. իւլարտ, ըտէն Բուսիա սէֆարէթ իտանէ. սի էօնիւնտէ թէրէնիւնաթ օլմադտա տըր:

— Սալթանաթը սէնիւնին 1855 սէ. նէսինին իսթիգարաթը թահվիլթընտան օլուպ պու տէֆա գուրալարը իսա. պէթ իտէն, վե պէտէլի կէլէնէք օ. գոստոս ալընտա թէնտիւնէ օլունանգ. օլան 109 պին 600 իրալըգ. թահվիլա. թըն ճէտվէլի պու տէֆա Լօնտար սէ. ֆարէթը սէնիւնին թարաթընտան զա. գէթալարալ նէշը ու իլան օլմուլ տըր:

— Բուսիա գապըթայի ինքիւնէսի էն մահիլի մէմուրարընտան պիր օլան Լօրօսըր, Բօլթալտէ շէհիլնտէ նի. հիլիսթիլինին թարաթընտան ընք իթմէք մէմուրիւնէթը ինքիւնէսիլէ շէհիլ մէղըրէ իգամ գըլընմը իտի. Լօրօսըր, շէհիլ մէղըրէ վիւրու. տիլի միւթէնաթը, բաբաս Ագրիս. թօթըն 17 եաշընտա պուլունան պիր գըղընա ալէպաթ իթմէմիլ օլտա իտի պուլունա մուսվիլաթ օլմասը միւսթէ. մէլ իտի:

Ինքիւնէ մէմուրըն պալթը սի. եաշընտան օլարաթ գըղ տալի' նիհի. իսթ օլտուղունտան, մահպուպէսի ի. լէ շէհիլ եաթըն օլան պիր պաղչէնէ աղիմէթ իթիլիլ զէման եիւղիլի գա. բալը վե իտանէր վե ալթը բաթար թապանճալարը իլէ միւսիլա թիլիլ պէշ նիհիլիսթ գաղչըսընա չըգըպ, պուլունար ինքիւնէ մէմուրու պիր աղանգա պաղարաթտան սօնրա պիւա. ընին պուլուն վե գուրաղըն քէսիլիլ տիւ:

Իրթէսի կիւնիւ սապաշլանըն պիր զապթիւնէնէթըրի, մէրգուլու զանէթ գօրգուլուն պիր հալտէ պուլմուլ, վե մէրգուլուն ճէպինէ, աթիւնէ մուհար. ըր մանէտէ պիր քեաղըտ վաղ օլմ. մըշ տըր. ճաաուս օլտուղու իլին պը. ըունըն, վե իլիմիլտէն պիր գըղա ալէպաթ իտէրէք էնէքէսինէ հարէ. ընթ իթմիլի իլին գուրաղըն քէս. տիւ:

Պիլարէ Լօրօսըր չիմտի իմիտիլ պիր հալտէ տիւ. միւնիլմէր հէնուլ տէրտէթ իտիլմէմիլ տիւ:

— Տիւնըր բէնճէնպիսի կիւնիւ ըը. ընտ Եարըն Բուսիա բընսիլիլինէ թայիլինին եէվիլ մասիսուսը օլմադ միւսիսիլէթի իլէ, Բուսիա գապի. թանը 1877 վե 78 սէնէլէրինին հար. պընըն եատիկեարը օլարաթ միւսարի. էյնէ զանէթ կիւնիլ պիր գըլըն թաթ. ըիմ վե ինտա իլէմիլիլ տիւ:

— Պէրլինտէն եաղըրէօր.

Իմէրաթ օր իլիսթմըն, ալթուն իգ. իվանը ընսի (իլտիվանըն 50 իննի էնէսի) յուլիսին 11 իննի կիւնիւ ին. ի օլունանգընտան, չիմտիլին թէ. լարիւքաթը լաղըմէ իթիլիլաղ օլմ. աթտա, վե եէվիլ մէղըրէտէ հիւքմ. լար վե բընսիլերտէն պաղըլարը աղի. էթ իլէնէնէլիլտէն, թէտարիւքաթ ալիլ օ տէրէնէ ճէսիմ պուլունմադ. ա տըր:

Բուսիա իմէրաթ օրընը վիւրուտինէ իթիլար օլունտուղու միսիլու, Ա. լթիւն իմէրաթ օրու վե իթաթա վե իտանա գալարընտ տալի օ կիւն Պրլինտէ պուլունանգաղարը, վե էք. տ տէվէթլերին բընսիլերի տալի կէ. լէնէլերի ըիվանէթ գըլընմադտա տըր:

Եէվիլ մէղըրէտէ ալթուն իլտիլա. ճտան տօլաթ, ճանիպը իմէրա. իրիտէն, հապալանէտէ պուլունան ճէրիմիլին իլինտէն բօլթիլա միւթ. ինիլմէրինտէն պաղապ պին նէֆէրի լիսիլիլէ գըլընմադ տըր: Բօլիլի. գ թէօհմէթի իլէ միւթ թէհիմ օլան թիս սէֆ. ըր էսպաթ գօնթ տ'Ար. ն' վե Դաթօլը բաբասլարը վե էմ. սի պու աթիլտէն իսթիլիլտէ իտէ. մէնէք տիւ:

— Չուլունար ալէյհինտէ հարէքէթ իլէնէն ինիլիլ օլտուլընտ նաղիւ. եաթ հայվանարը աղ պուլունտուղուն. տան, գաթըր սաթըն ալմադ. իլին օլ. տունտան պիր գալ գապիլ Ամէրիգա. եա կէօնտէրիլիլ, պուլունար պիր գալ. եիւլ հայվան սաթըն ալարաթ, ինիլի. թէրիտան կէլէն ճէսիմ վաթօրարա վաղ իլէմիլիլ տիւ: Նիւս Եօրգտան իմիտ Պրունընա գատար 30 կիւնիւք մէսաթէ օլտուղունտան, պուլունարըն մէսաթիլ նաղիլէսի բէք պահալը օլ. մուլ տուր:

— Լօնտարտա արապաճըլար ճէմի. եէթի ըրասէթ թալիլիլ, բընտ տը իլալն իւհտէսինտէ օլուպ, միւսարի. լէյ, ճէմիլէթ մէղըրէլէնին նամընա վէրլէն պիր ալէյիւք զիւսաթէթտէ պիր նուլթ. իրատ իլէմիլ, վե պուլունտա, Լօնտարտա 12 պին արապա պուլուն. նարաթ, սէնէտէ պէշ միւսն ինիլիլ իրատ վարիտաթ կէթիլմէքտէ օլ. տուղու պէտան օլմուլ տըր:

Պու ճէմիլէթ էքսէր արապաճը. լար տալիլ օլուպ, սէրմանէ թէտարիւք իթմէք իլին պէհէր արապաճը սէնէտէ 6 1/2 ֆրանգ ինանէ վիւրիւր: Պու ինանէ իլէ թէրաթիւմ իտէն սէրմանէ. տէն էսնաթը մէղըրէլէտէն իսթիլար վե սաթաթ վե ալիլ օլանլարա, քէնտի վե ֆաթիլիսթըն կէլիլտիլմէք իլին պիր մըգտար մաշ իթա օլունուք օլ. Արապաճըլարտան բարաթա իլգուլմու. լանլար պիւա ֆայիլ ճէմիլէթ սանտը. զընտան պիր մըգտարը մուսպէն իս. թիլարաղ ալապիլիլէր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԵՄԷԼՍԻԶ ՊԻՆԱ ՕԼՄԱԶ

Պիր վաթըթ, մէթէ'պ, մէթէ'պ, տէյի նիտարը իտիլմէքտէ իտի իտէ. տէ, պուլուն բէք աղ առաւար տիլ. նէմէքտէ իտի. հապալաթ, չիմտիլերտէ. ընսիլ մէսէրէթ իւղիլ կէօրմէքտէ. իլիլ ըր, չօղար մէթէպ հաթընտա, պիր աղու վե պիր զայրէթ կէօրմէր. մէքտէ տիլիլ. վաթաա, պու տուլու կիւղէլ տիւ, վե չաեանը մէմուլիլիլէթ տիւ, լաքին, էսէթ իտէրէք սէյլերիլ ըր, եալընը պու գատարը քեաթի օլմաթըտան պաղաթ, հիլ պիր թէմէլ էսէրի տալի կէօրիլմէթիլինտէն, եա հիլ պիր աղու օլունան պինտ գուրուլմաթաճաթ տըր, վե եալաթ հէր գուրուլան պինտ չարըք վե մահ. զուրու օլանաթ տըր. իմտի, էկէր միւրատ վե աղուլմուլ, սահիհէն միւ. լէթիլիլ իտմէթ իթմէք իտէ, վե էկէր սայիր իւստալարտա օլտուղու միսիլու, պիր կէօրմէր իլէ քէնտի. միլի ալտաթմաթ իսթմէյիպտէ, ֆիլ հաթըթա իլ կէօրմէք իտէ, պու նօգ. թանք, զիւստէսիլէ թահթընաղարը տիլգաթա ալմալընը:

Մէթէ'պ, մէթէ'պ, տէյի, պիլ տալի սայիրէր միսիլու, վե տահա զիւստէնիտարը իթ տիլիլիլ վաթըթ. լարտա, չօղարըն էնէմիլիլէթ վիւրմէ. յէրէք կիւսիւլէլերի կիպի, չօգ իհ. թիմալ տիւ ըր, պու թէմէլ հաթըն. տա սէյլէյնէքէլերիլիլ տալի էնէմ. միլիլէթ վիւրմէյէնէլեր տիւ. լաքին, պիլ տէ չիմտիլտէն սէյլերիլ ըր, մէք. թէպ հաթընտա եաղըլանլարը տիլիլ. մէյէրէք, սն սնպէշ սէնէ պօլա վաթըթ. լար սարթ վե զայիլ իթիլմէքտէն սօնրա բէնման օլտուղարը, վե բէշիմանլըլա. ըրտա պիր շէյէ եարամաթըր միսիլ. լու, պու իտուստա տալի, պօլա վաթըթ իլէլիլէքէլէր, վե սօնունտա եիլէ բէշիման օլանաղար էմմա, քէ. զալիլ հիլ պիր շէյէ եարամաթաճաթ տըր:

Միլլեթիմիդին ճէհալէթ վէ սէֆա-
լէթտէն գուրթուլարագ, սէատէթի
հալ տայիրէսինէ տախիլ օյապիմէ քի-
չին, մուլլադ սուրէթտէ բլադ, ետ-
նի ուլում ու ֆիւնուսնա, վէ ետաթոս
մէքթէպլէրէ միւհթաճ պուլունտու-
ղունու, հէրքէս գապուլ էլլէմէքտէ
տիր, չօք էլի, լաքին, ասըլ մէսէլէ
պուսնու պիլմէքլէքտէ օլմաեքպ, էլլա,
մէքթէպ տէնիլէն շէյին, նասըլ օլտու-
ղունու պիլմէքտէ, վէ իճրա էլլէմէք-
տէ Թար:

Հէրքէս պիլիր քի, մէքթէպ տի-
մէքլէ, եալլէք պիր էպիլիէ իլէ եա-
ղըլանէլէր, վէ քիթապլար, վէ սա-
յիրէր, վէ ուլում ու ֆիւնուսնա տիմէք-
լէ տախիլ, րապի կէլէն ատամըն, հօ-
ճա իսպիլէ թայեին իտիլմէսի, վէ չօ-
ճուգլարըն օնլարա թէսիլմ օլունմասը
անլալլէմաեքպ, էլլա, լաղըմ կէլէն
շէյլէր հէր նէ իսէ, օնլարըն էօյրէ-
տիլէպիլմէսի անլալլէմաեքպ չիւր-
հէ եօգտուր:

Վէ պուսնաթանա աչիքեար անլա-
լլէր քի, չօճուգլարըն, ուլում ու
ֆիւնուսնա, վէ թալիմ ու թէրպիլէ թահ-
նիլ իտէպիլմէսի էլլէն, իւք վէ սօն իդ-
թիլա իտէն շէյ, էսիլլէթի վէ տիրտ-
թիլիլ, վէ քեթալի վէ տալաքը համի-
տէյէ մալիք հօճալար պուլունմասը
տըր. չիւնքի, օնլար պիրէր գալըպ
վէ պիրէր չէյմէյէ պէնդէտիլլէրին,
տէն, չօճուգլար, օնլարըն շէքլլէրին
ալըպ, վէ անլէրին վիրէճէքլէրի ուլում
ու ֆիւնուսնա վէ թալիմ ու թէրպիլէ
սուեռնու իլէճէքլէր տիր. վէ պիսա-
էն ալէյս տիմէք տիր քի, էկէր հօ-
ճալար չիւրքին վէ չարբէք գալըպ օ-
լուլար իսէ, չօճուգլարըն տախիլ չիւ-
քին վէ չարբէք չէքլլէր ալըպ, վէ է-
կէր չօճալարտա պուլունման ուլում ու
ֆիւնուսնա սուեռն քիրլի վէ գէհիրլի օ-
լուր իսէ, չօճուգլարըն տախիլ մէքլէր
սուտան իլէճէքլէրին տէ չիւպհէ եօգ-
տուր:

Նէ գատար էպէֆ օլունմաճա շէյ
տիր, միլլէթիմիդ, աղ չօք, օթուգ
գըրգ սէնտէն պէրու, չու գատար
մէքթէպլէրէ մալիք օլուպ, վէ չու գա-
տար բարալար սարֆ իթիլիլ, վէ չու
գատար պին պիլիւնա էվլատարըն,
մէքթէպլէրէ կէօնտէրէրէք, կէրէք
քէնտիլէրին, վէ կէրէք թէք-
միլ միլլէթիմիդին, թարաքքը վէ թէ-
գատարիւմ, վէ ալապը համիտէ վէ
թէրպիլէ վէ ֆաղիլէթին, վէ չասըլ,
թէքմիլ սէատէթի հալին, մէքթէպ
մէքթէպլէրտէն պէքլէմէքտէ օլտուղու
հալտէ, հիչ պիր հէյէթ, վէ հիչ պիր
բաթրիք վէ բաթրիքլանէ, վէ հաթ-
թա, հիչ պիր բէտէր ու վալիտէ, մէ-
րաք իտիլ վէ էհէմիլլէթ վէրիպտէ,
մէքթէպլէրին հալլէրին, վէ հօճալա-
րըն էսիլլէթ ու իտաքաթլարը տէրէ-
ճէսին, նէ իտսի վէ նէտէ ղայրի իտս-
մի սուրէթտէ թէքթիլ ու թահգըքա
լըքըլմալը տըր: Զանն իտէրսին քի,
մէքթէպլէրէ սարֆ օլունման բարալար
քէնտիլլէրին տէյիլ տիր. զանն իտէր-
սին քի, էվլատար քէնտիլլէրին տէյիլ
տիր, վէ զանն իտէրսին քի, չօճուգ-
լար, մէքթէպ նամընտա օլան պիր էվ-
տէն իլէրի կիրտիլլէրի կիպի, հէր շէյ
պիլմէքտէ, վէ քէնտիլլէրտէ, բէտէր-
լիք վէ միլլէթիլք պօրճուսնա գուր-
թուլմաքտա տըրլար:

Իսէֆ, վէ հատտէն զիեատէ էսէֆ
օլունմաճա հալ, էկէր էհալիմիդ, պիր
թաղըմ լաղլաղըլիէթ վէ խէեալաթ
ղաղէթա վէ քիթապլարըն օգուլադ-
լըղա, վէ պիր թաղըմ շարաթանլըք
վէ չօճուգլուգ նուլալլէրըն տիլլէ-
մէքլէկէ ալըլմալըն օլա իտի. վէ քէ-
ղալիք, էկէր միլլէթիմիդ, հէր օգու-

տուղունա մասալ նաղարըլա պաղմա-
եքպտա, էլլա, պիրաղտա օգուլադու-
լէյլէր իւղէրին տիւլիւնիւ պիլմէթա-
լաա վէ մուհաքէմէ իթմէքլիկէ ալըլ-
մըլ օլաա իտի. չու պու կիւնքի մէք-
թէպէկէ վէ հօճաճա հալլէրիմիդի, պիր
քէրէրէ կէօղլէրի էօնիւնէ կէթիլտի-
կիւնտէ, հատտէն զիեատէ մասգու-
լէ միւքէտտէր օլարաք, աղլաեքպ
կէօղ եալլարը տէօքէճէկիւնտէ չիւրհէ-
եօգ իտի. հալպուքի, հէման հիչ պիր
ատամ, էկէվիլլէ գըրգ բարա վիրիպ-
տէ իլմէքտէ օլտուղու թիւթիւնին,
կիւեա իլիսի ֆէնտա, գօգուլունու վէ
գօգուլունու, վէ շէօյլէսի պէօյլէսի
պապլէնտա, իղհար իթմէքտէ օլտու-
ղու մէրաք վէ տիգգաթ վէ իհթիմա-
մըն, իտիւտա ալիմ, էվլատըն, թա-
լիմ ու թէրպիլլէսի հաղգընտա, պի-
լա միւպալաղա սօյլէրիք քի, երիզտէ
պիր տէրէճէսին պիլէ իղհար իթմէք-
տէ տէյիլ տիր, վէ իլլէ, հէր նէ
գատար քիմաէ ֆարգընտա տէյիլ ի-
սէտէ, պիլիմ իթիգաթ գալիմիդ-
ճէ, պու սէպէպէ մէպիլ տիր քի,
մէքթէպլէրտէն չըքան չօճուգլարըմ-
ըն չօգլարը, վէ հէմաէ բէք չօգլա-
րը, տուրկուն, ուեռնչմիւշ, սէրսէմ,
կէվլէք, թէնպէլ վէ իմատալ, օլմաքտա
տըրլար, չիւնքի, գէվալլէր, նէ կէօ-
րիւլլէր իսէ օնու էօյլէմէքտէ, վէ
տէրպիլէ մէրաքնտա, գէհիրլի գէհիր-
սիդ, պահթ իլի, նէ ճիւն օթ պու-
լուլար իսէ, օնլար իլէ օթլանմաքտա
վէ պէսլէմէքտէ տիրլէր:

Մէքթէպլէր ալմաքտաեքպ, վէ
հօճալար թայեին իթմէքտէյիլ, բէք
ալէա լաքին, չուսն տիւլիւնմէքտէ
տէյիլիլ քի, թէքմիլ միլլէթտէ, հօ-
ճա վէ վարժուհի տիմէքլիկէ շայե-
թէ, գալ թանէ տաղմըլ վարտըր:
Էկէր պիլիմ վիճաթմըլա սիւալ
օլունուր իսէ, թալարալարտա վէ պու-
րատա, վէ չասըլ թէքմիլ թիւրքիա-
մըլտա պուլունման մէքթէպլէրիմիդտէ
տէրս վիրմէքտէ օլան մուալլիմ վէ մու-
ալլիմիլլէրիմիդ իլիւնտէ, միգտարի քի-
ֆայէտէ, սահիհէն էսիլլէթ վէ իտա-
գաթը օլան թէքմիլ օն քիլի եօգտուր
տիտէք ճայիլ տիր, հալպուքի, երիզ-
լէրէճէ վէ պէլլէրտէ պիլլէրէճէ մէքթէպ-
լէրիմիդտէ, պիլլէրէճէ ատամլար, հօ-
ճալըք իտիլտէ տէրս վիրմէքտէ, վէ
միլլէթիմիդ իլիւն, կիւեա տաղմալ բէ-
թիլտիլմէքտէ տիրլէր. վէ պիլտէ,
պու կիտիլիմիդտէն, սէմէրէ վէ թէ-
գատարիւմ պէքլէմէքտէյիլ:

Հէր սէյեահաթ վէ հէր վուգու-
ֆիլլէթ, վէ հէր ղաղէթալարտա օ-
գուսնա պէնտիլէր, վէ կէօղլէրիմիդ էօ-
նիւնտէ կէօրիւլլէն հալլէր թաստիք իթ-
մէքտէ տիրլէր քի, միւսթէսնա օլա-
րաք, պիր գալ մէքթէպլէրիմիդտէն մա-
ատա, քեթաֆէսի տալի, հէման պիր
կիւն վէ պիր սաաթ իլիւնտէ գաթաթ-
տըրլարաք, չօճուգլար պիլլէրէն պիւ-
թիւն ճահիլ վէ մէթրուք պիր հալտէ
պըրաղըլալար, տահա իլի, վէ չօք էլլի
տիր. չիւնքի, հիչ տէյիլ իսէ սէրսէմ
վէ իմատալ վէ ղայրիհիւմ վէ ղայ-
րիհիւմ օլմաղլար, վէ պիրաղ սէրպէսթ
պիլիլլէրէք պիր իլ վէ պիր սանաթ
էօյրէնիլլէր:

Պու սօն լաղըրտըմը, հէր քէսէ
միւպալաղալ կէօրիւնմէսին, վիճաթ-
նըմըլ իւղէն, վէ իսքեաթ օլարաք,
վէ էհէմին իտէրէք սօյլէրիք քի, պու
պէօյլէ տիր, պիլլէրտէ տահա մէքթէպտէ-
նիլլէն շէյ նէ անլալլէրըն տըր, վէ նէտէ
պալլանլըմը տըր: Կիտիլիմիդ պիւ-
թիւն պիլլէրէն եանլըլ տըր, էսկիլ թա-
րիքտէ տիր, վէ էհէն տիւնտա վէ էհ-
նի ուսուլէ, վէ արղու վէ նիլլէթ վէ

իւմիլտիմիդէ, գէրրէճէ մուլաֆըք տէ-
յիլ տիր:

Պիլ շու սիննէ կէլիլ, վէ շու գա-
տար իլլէր կէօրիւլլէր տիր: Պու
կիւնէ գատար, սաաթըն էլիւնտէ թու-
թարաք, հիչ պիր Հայըն, պիր չիլիլիլ
տիւքքեանլէն կիտիլ տէ, չուսն տիւ-
գէլթ տէտիլլէր կէօրմէմիլիդ տիր. վէ
հիչ պիր Հայըն, գուսնուլար եաթտըր-
մաք իլիլ, չարբէք վէ բապուճու-
տիւքքեանլէն կիտիլլէր կէօրմէմի-
լիդ տիր, վէ պիւնպէրին, հիչ պիր
Հայըն, մալի պէգտէն պիր շալարա-
լարաք, ալաթիւնա բանթալօն էհ-
րինէ կիտիլլէր կէօրմէմիլիդ տիր.
պու խուսուլարտա, հէր Հայ հէր շէ-
յի բէք ալէա պիլմէքտէ, վէ բէքտէ
ալէա տիգգաթ իթմէքտէ իսէտէ, եա-
լընըլ իլլ խուսուլարտա տալի, պուսնու
տապան տապան զըտտըն իճրա վէ
իղհար էլլէմէքտէ տիր քի, պուտա
աղ ու ֆիլլէր սըղար շէյ տէյիլ տիր.
շէօյլէ քի, հիչ պիր բէտէրին, էմիլլէ-
թիլլէրտէ հօճա վէ մէքթէպ եօգ տուր,
պու կիտիլլէ չօճուգլարըմըն հալի
նիճէ օլմաճաք տըր տէյիլ թէնէքիլ-
տիլ շալըլաղըն կէօրմէմիլիդ տիր, վէ
քէղալիք հիչ պիր բէտէրին, գըղըմ
նշանլաեաճաք օլտուղունման, ուլում
ու ֆիւնուսնա վէ թալիմ ու թէրպիլլէսի
վէ ալապը համիտէսի երէրինտէ պիր
տէրիգանլար արամաքտաեքպ, տէտիլի-
նի կէօրմէմիլիդ միսիլլու, հաքէպ
հիչ պիր բէտէր ու վալիտէն տալի,
օղլունուլու էվլէտիլլէրէճէկիմիդտէն,
թալիմ ու թէրպիլլէսի, վէ նէղաքէթ
վէ ֆաղիլլէրի երէրինտէ պիր գըղ ա-
րամաքտաեքպ, տէտիլլէրին կէօրմէ-
միլիդ տիր վէ իլիլմէմիլիդ տիր. հէր
բէտէր ու վալիտէն, մէքթէպ տէյիլ
արատըլ պիր գուրու պիւնա, վէ հօ-
ճա տէտիլի պիր ատամ վէ տամատտէ-
յի արատըլ էլլի աեաղլը վէ պըքը-
լը պիր տէրիգանլը, վէ կէլիլ տէյիլ ա-
րատըլ տալի, հիւսնիլ վէ սիւսիլ էհ-
րինտէ պիր գըղ տըր: Էկէր մէքթէպտէ
տէ պիր կէօթէրիլ, հօճաաա պիր աղ
շարաթանլըք, վէ կիւլլէրտէ պիրաղ
բարա, վէ կէլիլտէ տալի պիրաղ ճէ-
հէք պուլունուր իսէ, արթըք պաղաթ
պիր շէյ լաղըմ տէյիլ տիր, հէր մաթ-
լուպ թէքմիլ տիր:

Խալըմըլ հէնուգ, պուրալարըն
ֆարգա միւքթէթիլ օլմատըլլէնտան,
հայտէ օնլարա աֆիլ իտիլլիլ, հալպու-
քի, քէնտիլլէրի պիր շէյ զանն իտէ-
րէք, միլլէթին իտարէսին տէրիլլէրտէ
իտէնլէր տալի, սյին աղըրտա, վէ այ-
նի ֆիլլէրտէ պուլունմաքտա տըրլար:

Միլլէթիմիդտէն չօգլար, աղըլլէր
սաթարաք, պիր թաղըմ խէեալի շէյ-
լէրէ գալըլլէրալ, էօթէքին պէրի-
քին քանտըրաղաք բարալար թօլա-
տըլար, վաղըլլար վէ զիհիլլէր սարֆ
իթիլլէր վէ հալէաաա իթմէքտէ տիր-
լէր, հալպու քի, պուրալարըն իլիւնտէ
հիչ տէյիլ իսէ պիր եա իքի քիլիտէ
օլուն չըքըպտա, նէ տիր պու թուլ-
տուղունուլ թարիք, պիլ շէրէտէյիլ,
տիւլիլլէրտէմիլիլ շէյլէր նէրէտէ
տիրլէր, տիմէտիլլէր. պիլիլլէրին, պի-
րինն տէրէճէտէ միւքթաղի օլան շէ-
յին, էվլէլ էմիլտէ, պիր միւքէմիլ
վարժապետ մէքթէպիլ իլէ պիրտէ վար-
ժուհի մէքթէպիլ ալմաղըլ, վէ էվ-
րօպատան, խասէթէն հօճալար վէ
վարժուհիլլէր ճէպ իթմէքլիք օլտու-
ղունու տիւլիւնմէտիլլէր, վէ հալէա-
աա տալի, քիմաէ տիւլիւնմէքտէ տէ-
յիլ տիր:

Պու կիւնլէրտէ, պիր չօք ընկերու-
թիւնլար թէնէքըլ ի ռէրէք, էօթէ-
տէ պէրուտէ մէքթէպլէր ալմաղըլը
տիւլիւնմէքտէ իսէլլէրտէ, վարժապետ-
լէրի վէ վարժուհիլլէրի, գալիլ թար-

լատան թօլաթըլ, վէ գալիլ չըք-
ըքըքա չէվիրթ տիրէճէքլէրին, սա-
լա տիւլիւնմէքտէ տիրլէր:

Պունտանտա ղարիպի վար տըր,
մէքթէպ ընկերուլիւնլարտան պիրիսի,
կիւեա, պարի նէֆսի իսթանպուլտա օլ-
տուն տէյիլ հօճա էհթ իլտիրմէքլիկէ,
իլլա, հօճալըք իթմէքլիկէ շայեթիլ
ատամլար վար տըր կիպի, պիրտէ գալ-
ըպտա, վան թարաֆարընտա, հօ-
ճալըք մէքթէպիլ ալմաղըլ տըր քի,
պէօյլէ պիր թէնէպալիւտէն տօլաթ,
խալըմըլ սէվիլլէճէք երտտէ, աղլա-
սա տահա զիեատէ ճայիլ տիր, զիրա,
էօյլէ պիր երտտէ ալլան մէքթէպին
նալըլ շէյ օլուպ, վէ նէ հալտէ հօ-
ճալար եհթիլտիրէպիլլէճէքլէրին, վէ
էհթիլտիրիլլէն հօճալարընտա, միլլէ-
թիլլէր չօճուգլարը գաթալարընտա նա-
սըլ մալլումաթ թօլունմալար, վէ երա-
րէքլէրին տալի նալըլ տուլղու թօ-
հուլարը էքէճէքլէրի, աղաճըք տիւ-
լիւնէպիլլէն իլիլ բէք ալիքեար տըր:

Միլլէթիմիդին պու կիտիլի, սահի-
հէն աղլանլումաա շաեան տըր, նէ ա-
լան պէլլի, վէ նէ տէ սաթան, մէսէլի
մէյհուր տուր, էթիլլէրմէն շալար,
ֆիլլէր օյնար, պէն պէօյլէ տիւլիլլէն
կէօրմէտիմ տէմիլլէր տիր:

Նասըլ քի սօյլէթիք, միլլէթիմիդ-
տէն հիչ պիր ատամ, սաաթըն տէյիլ
չիլիլլէրէ, վէ գուսնուլարաք տէյիլ
բապուճուեա գօլմաեքպ տա, հէր ի-
չին ուսթասըն վէ էրպապըն արա-
տըլը հալտէ, միլլէթ ճէ վէ մէքթէպ-
ճէ իլլէրին քեթաֆէսին կէլիլտիլլէրտէ
իսէ, պու սահիլիլ վէ պու գալտէ-
յի, պիւլիլլէն պիւլիլլէն ուսնուտարաք,
հէր լասթ կէլիլլէ, հէր սէնէ, սըրա
իլլէ, պիրէր միլլէթ ճէ նաղիք վէ միւլ-
քիլ, վէ մէհարէթ, վէ մալիւմաթ վէ
թէճըրիպէյ, հատտէն զիեատէ միւհ-
թաճ պուլունման իլլէրէն շաղըրպ թէս-
լիմ իթտիլլէրտէն պաղաթ, նէօպէթ
քէնտուլլէրէ կէլիլտիլլէրտէ տալի, թըպը-
քըն իճրա իթմէքտէ, եանի պիլա
թ էրէտտիլա գապուլ էլլէմէքտէ տիր-
լէր:

Մէսէլա, ումուլի մէճիլ իլիլ տաղմ
լաղըմ օլտու մու, հէր քէս, լասթ կէլ-
տիլլէն գուրա վիրմէքտէ, վէ քէն-
տուլլէ գուրա իսապէթ իտէն տալի,
պէն թէրպիլլէր հէքթիլլէրտէն խապէրիմ
եօգ տէյիլ էհք երտտէ, իլլէյի պրաք-
աղըլ կիպի գօլմաքտա, վէ թիւլպէնտէ
տալի արաղըն պըրաքտըլը կիպի
կիտիլ պիր սանտալիլլէրտէ օթուրմաք-
տա, վէ թիւճաղը տա պէօյլէ իթմէք-
տէ սարաթըր տա պէօյլէ իթմէքտէ, վէլ-
հասըլ, էօթիլլէրտէ միլլէթ իլիլլէ կիրմէ-
միլ օլան, վէ պարի էօթիլլէրտէ քիթապ
վէ ղաղէթա օգուլաթաք օլունու միլլէթ-
ճէ աղ եա չօք քէսպի մալիւմաթ իթ-
մէմիլ պուլունման հէր ատամ, հէման
գուրա սէսին ալաղըլ պիրլէ, Բաղ-
ժողով մու տուր, շու եա պու խօհուրդ-
մու տուր, վէ շու եա պու մէքթէպ
մի տիր, պիլա թէրէտտիլա գօլմաքտա,
վէ միլլէթ վէ մէքթէպ լաղըրտըլըն,
իլք տէֆա օլարաք, անճաք օրաճըքտա
իլիլթմէքտէ, օրատա թէգէքըլլէրէ
գալըլլէմաքտա, վէ օրատա իլլ վէ
գուրա վէ գարար վիրմէքտէ տիր:

Աման եա Բէպպ, հիչ պէօյլէ շար-
բըլըք օլունմու, պու ատէթա խա-
յիլլէր տիր, ղատարալըք տըր, միլլէ-
թէ տիւլիլլէր տիր. չիւնքի, էօթիլլէ-
տէ ուսթուրա թուլմալը օլտուլարը
հալտէ, էթմէք պըլաղը վէ էթ պալ-
լաթըլա թրալ իթմէքլիկէ, վէ շու-
վալաղըլ իլլ ճանթէս ֆիսթան տիլլէք-
լիկէ, վէ տէմիլլէր էօթիլլէր վէ զըսա-
ճըլա, Բիրիօլ սաաթլար եաթաղըլա
լըքըլմաեա պէնդէր, վէ օ եօլաա իլ-
տարէ օլունման ղէվալը միլլէթտէ, իլ-

